

Foto: Karim Hatoum

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Gravt hörselskadade/döva missgynnas inom sjukvården i västra Sverige!

I våras skrev Barnplantorna ett brev till hälso- och sjukvårdsdirektör Ann Söderström för att tydliggöra en stor resursbrist för cochleaimplantatverksamheten på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Det har gått så långt att Barnplantorna snart tvingas ge CI-hörande vuxna, gravt hörselskadade i behov av CI samt föräldrar till CI-hörande barn rådet att: **flytta till Stockholms län om du vill försäkra dig om ett livslångt åtagande rörande din/ditt barns hörsel från sjukvårdens sida!**

Var finns behovsplaneringen för CI-verksamheten?

Hälso- och sjukvården inom Västra Götaland (VG-region) bör snarast se över och göra en behovsplanering över det ökande

ansvar, som sjukvården har för en rad patienter med CI och/eller behov av CI i regionen. Resurser för CI-verksamheten är avsevärt mindre i VG-regionen jämfört med Stockholms läns landsting (utifrån befolkningsunderlag)! Det oroar Barnplantorna Riks såväl som Barnplantorna Väst.

Hälso- och sjukvården har ett *livslångt ansvar* för varje person med CI i regionen. Detta avser uppgraderingar implantat/processorer, service/injusteringar implantat/processorer samt reimplantationer (uppskattningsvis två till fyra gånger under en patients livstid). Kriterierna för CI-behandling har genom teknisk utveckling vidgats avseende vuxna och barn. Det är dags för hälso- och sjukvården i VG-region att budgetera för:

- bilaterala CI till **alla** barn och vuxna där det medicinskt är rekommenderat. Ännu fler vuxna borde få bilaterala CI!
- fler hörapparatbärare som inte erhåller tillräcklig taluppfattning med hörapparater **måste** erbjudas CI.
- barn med medelsvår bilateral hörselnedsättning har ofta stora problem i skolan på grund av sin hörselnedsättning. Fler borde erbjudas CI på åtminstone ett öra, för att underlätta deras skolsituation. Varför vänta i flera år tills hörseln försämrats ytterligare och skolresultat samt självförtroende är i botten?!
- CI för ensidigt döva barn. Medicinsk evidens finns och sjukvården erbjuder redan Baha (benföranckrad hörapparat) för ensidigt döva med ledningshinder! →

→ Jämlik och tillgänglig vård är en nationell angelägenhet

Cochleaimplantat behandling är en nationell angelägenhet, där Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) ska erbjuda jämlik och tillgänglig vård för barn och vuxna med grav hörselnedsättning/dövhet i nivå med de övriga sex (utöver SU) CI-behandlande regionsjukhusen (Lund, Linköping, Stockholm, Umeå, Uppsala och Örebro).

CI är högspecialiserad vård där inkoppling, justeringar och kontroll av de inopererade delarna *endast* kan ske på SU (avseende patienter i Västra Götaland) med avancerad och leverantörspecifik datorutrustning. Därför är verksamheten centrerad till SU/ÖNH i Göteborg. En realisering av olika aktörers tankar om en decentraliserad verksamhet i regionen, vore mycket kostsam avseende utrustning och utbildad personal med spjutspetskompetens.

Sjukvårdens ansvar är livslångt!

Eftersom Barnplantorna är en rikstäckande organisation och har omfattande kontakter med alla CI-behandlande sjukhus nationellt, konstaterar vi att resurserna för CI-verksamheten i till exempel Stockholms läns landsting procentuellt per invånare är

avsevärt större än de resurser VG-region har tilldelat CI-verksamheten. Frågan är om hälso- och sjukvårdsdirektören samt ansvariga sjukvårdspolitiker inom regionen Västra Götaland är medvetna om de kumulativa effekterna av CI – det vill säga ett livslångt åtagande för patienterna? Samtidigt torde det idag vara välkänt att "cost benefit" av CI, utifrån ett patientperspektiv, är STORT. Vuxna i arbetsför ålder kan återgå till arbete. Pensionärer får ett rikare liv med ett återskapat sinne – hörseln. Barn erövrar språk och kan gå i skola på hemorten och få ett rikt vuxenliv. *Med andra ord är det omfattande besparingar för samhället.*

På Sahlgrenska Universitetssjukhusets ÖNH-avdelning i Göteborg finns en stor kompetens. Verksamheten är bra, men det krävs en avsevärt större budget för att en optimal, longitudinell vård fortsatt ska kunna erbjudas alla patienter (barn, vuxna) utifrån ett livsperspektiv.

Barnplantorna kräver en jämlik och tillgänglig vård nationellt.

Cochleaimplantatutvecklingen har förväntat alla. Det är det mest fantastiska som händer inom medicinsk teknologi, det vill säga *att återskapa ett sinne hos en patient!*

Barnplantorna kräver:

- att alla invånare i Västra Götalandsregionen med grav hörselnedsättning/dövhet ska kunna få, lika tillgång till CI på samma nationella indikationer som i övriga regioner.
- att nya indikationer med hög nytta för patienter förs in i den specialiserade vården.

Det är hög tid att hälso- och sjukvårdsdirektören samt ansvariga sjukvårdspolitiker i Västra Götalandsregionen förklarar ett så flagrant missgynnande av en patientgrupp med grav hörselnedsättning/dövhet. Det är märkligt att en patientgrupp med en mycket svår funktionsnedsättning står utanför ansvariga politikernas ambitioner om att erbjuda en jämlik och tillgänglig vård för alla.

Frågan kvarstår *obesvarad* hur eventuellt politiskt förhållningssätt om jämlik och tillgänglig vård även för barn och vuxna med grav hörselnedsättning med eller i behov av cochleaimplantat ska överföras till ekonomiska satsningar för nämnda patientgrupp, som ska få sin vård vid Sahlgrenska Universitetssjukhusets ÖNH (öron- näs- halsavdelning). ●

Ann-Charlotte Gyllenram

STOCKHOLM?!